

Høringssvar på ” Høring af forudsætningsnotater til Klimastatus og-fremskrivning 2025”

Tak for muligheden for at komme med høringssvar på: ” Høring af forudsætningsnotater til Klimastatus og -fremskrivning 2025”, jeres j.nr. 2024 - 3558, link til <https://www.kefm.dk/klima/klimastatus-og-fremskrivning/klimastatus-og-fremskrivning-2025>

3. KF25 Forudsætningsnotat Landbrugsprocesser, landbrugsarealer og skov

Afsnit: Væsentlige ændringer ift. KF24:

Til tabellen over udvalgte sektorspecifikke forudsætninger i KF25 sammenlignet med KF24 (side 2) har vi følgende kommentarer:

Malkekvæg: 70% af mælkeproducenterne ønsker at ophøre med produktionen inden 2035 (jf. Undersøgelse til Kvæggkongressen 2025), hvorfor estimatet på ca. 450.000 malkekøer i 2035 er for højt, når der kommer store markreguleringseffekter i de mest husdyrtætte områder.

<https://concito.dk/udgivelser/arealomlaegningens-markreguleringens-effekter-paa-landbrugsarealet-husdyrproduktionen>

Søer: Antallet påvirkes også af markreguleringseffekter og skønnes beregnet for højt i 2035. Er det biologisk realistisk at forvente, at hver so vil gå fra 33,2 levende pattegrise i gennemsnit i 2025 til 38,3 i 2050?

Slagtesvin: Nedgang i antal producerede slagtesvin vurderes snarere til 4 mio. og ikke de ca. 3 mio. i 2035, som fremgår af skemaet på side 2. Det er kun muligt for de helt store bedrifter at foretage opkøb og evt. udvide fremadrettet, da økonomien i slagtesvineproduktionen kun muliggør stordrift.

Det samlede landbrugsareal: Forventes frem mod 2050 at blive reduceret med 390.000 ha jf. Aftalen af 18. Nov 2024. Derudover bør det reduceres med yderligere 125.000 ha (25 år x 5000 ha) der historisk har været udlagt til boligområder og infrastruktur. Således at det forventede samlede landbrugsareal i 2050 maksimalt bliver 2.085.000 ha.

Generelt til tabellen:

Igennem forudsætningsnotatet virker det til, at der forventes en lineær udviklingskurve i forhold til klimatilpasning fremadrettet. Der er dog en række variable, som ikke inkluderes og som stiller spørgsmål ved den forventede nedgang i både husdyrproduktionen – og ikke mindst antallet af bedrifter:

- **Gennemsnitsalderen for landmænd i 2024 er ca. 59 år**, hvorved mange landmænd vil nå pensionsalderen, når vi når til fx 2030. Det medfører at flere landmænd tænker i afvikling og ikke tilpasning. De kører dermed pt. en nedslidningsstrategi.
- Følgeligt vil **et generationsskifte omkring år 2030 komme til at kræve store investeringer** i bl.a. maskiner og driftsbygninger. Ikke mindst, da CO₂ afgifternes indførsel, samtidigt falder sammen med yderligere krav til staldene til kvæg, som træder i kraft i starten af 2032-2034.
- Desuden er **den psykiske belastning** de senere år blevet stor med den offentlige udkamning, og vi møder flere landmænd, som er opgivende og ikke længere ønsker at være i erhvervet.
- Når der fra politisk side er aftalt så **store kvælstofreduktioner**, vil et større areal blive umuligt at dyrke med almindelige salgsafgrøder, da reduktionerne flere steder overgår, hvad der er teoretisk- og praktisk muligt. Dermed kan arealerne kun bruges til ekstensivt græs, der klippes en gang eller to årligt med en marginal gødningstildeling, hvorpå produktionen bliver begrænset. Da alle disse arealer ikke har en alternativ anvendelse, bliver prisen på det græs meget lav. Ved at skabe en produktion af billigt ekstensivt græs med høj tørstofprocent, som er rigtig fint til biogas, har man fundet en model, hvor man kan undvære en stor del af husdyrproduktionens affald – nemlig gylle og møg.
- Desuden vil udtagningen af landbrugsarealer i nogle områder gøre det umuligt at drive husdyrproduktion. Årsagen er, at det ikke bliver rentabelt at **transportere foder og husdyrgødning over lange afstande**, når omkringliggende arealer bliver udtaget.

Ovenstående vil resultere i afvikling af langt flere bedrifter, når vi når til 2030, hvilket vil medføre et yderligere fald i landbrugsarealer og husdyrproduktionen herhjemme.

Vi skal endnu engang henvise til, at indførslen af Bovaer foruden de problematikker det giver for landmanden og dyrene, også bygger det på et forkert beregningsgrundlag, når vi taler om danske køernes metan-udledning. Som anført tidligere år henleder vi opmærksomheden på den mere korrekte udregning af biogent metans klimabelastning benævnt GWP* som henvises til i IPCC's 6. rapport. Klimafremskrivning bør inkludere denne mere videnskabelige korrekte udregning i forhold til køernes bidrag i form af metan-udledning.

Med venlig hilsen og på vejen af Bæredygtigt Landbrug

Faglig Specialist, Cand.scient.

Anne Smet Andersen